

ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเงื่อนไขต่อการย้ายถิ่นแรงงานระหว่าง
ประเทศ: แรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่ประเทศ
มาเลเซีย

The Conditional Relations of Internationalization of Higher Education
Institution with the International Labour Migration: Thai-Melayu Skilled
Labour from Thai Southern Border Provinces to Malaysia

Received: February 7, 2019
Revised: July 29, 2019
Accepted: July 30, 2019

สุทธิพร บุญมาก (Suttiporn Bunmak)*
มูหำหมัด सालะบิง (Muhammad Salaebing)**

บทคัดย่อ

ผู้ย้ายถิ่นแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะเป็นส่วนหนึ่งของการย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศในประเทศมาเลเซีย การวิจัยเชิงคุณภาพในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเงื่อนไขการย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศมาเลเซีย เพื่อตอบคำถามในการวิจัยว่าความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียเป็นเงื่อนไขที่มีต่อการย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนใต้ที่ทำงานในประเทศมาเลเซียเป็นอย่างไร ผลการศึกษา พบว่า ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียเป็นเงื่อนไขอย่างหนึ่งที่มีผลต่อการย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะที่ทำงานในประเทศมาเลเซียในฐานะที่เป็นสาเหตุในระดับมหภาคของโครงสร้างทางสังคมในประเทศมาเลเซียที่มีผลต่อผู้ย้ายถิ่นแรงงานระดับทักษะในระดับจุลภาค ดังนั้น การย้ายถิ่นของแรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศมาเลเซีย จึงไม่ได้มีสาเหตุในระดับจุลภาคเท่านั้น แต่ยังมีสาเหตุในระดับมหภาคที่เชื่อมโยงต่อการย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศของผู้ย้ายถิ่นแรงงานระดับทักษะ

คำสำคัญ: ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา การย้ายถิ่นระดับทักษะ การย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศ แรงงานไทย มาเลเซีย

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์าวิชาการบริหารและพัฒนาชุมชน คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา

Assistant Professor Dr., Program in Community Administration and Development, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla, Corresponding author: sutiporn@tsu.ac.th, 074-317600 ext 1608

** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาภาษามลายู คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ สงขลา
Assistant Professor, Program in Malay Language, Faculty of Humanities and Social Sciences, Thaksin University, Songkhla, muhamad22@yahoo.com, 074-317600 ext 1320

Abstract

Thai-Melayu skilled labour migrants is a part of international labour migration in Malaysia. This qualitative research study aims at investigating a condition of international labour migration of Thai-Melayu skilled labour migrants from southern border provinces in Thailand to Malaysia, which focuses on research question regarding the linkage between internationalization of higher education institution and international labour migration among Thai-Melayu skilled labour migrants from southern border provinces in Thailand to Malaysia. The research findings showed that the internationalization of higher education institution is a condition of international labour migration among Thai-Melayu skilled labour migrants from southern border provinces in Thailand to Malaysia. The migration of Thai-Melayu skilled labour from southern border provinces in Thailand to Malaysia is not only related to the cause at micro level. The macro level is also found to be causal to the international labour migration among skilled labour migrants.

Keywords: Internationalization of Higher Education, Skilled Migration, International Labour Migration, Thai Labour, Malaysia

บทนำ

ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาไม่ได้เป็นปรากฏการณ์ใหม่ ในอดีตก็มีนักศึกษาที่ย้ายถิ่นหรือเดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ต่างแดน ในปัจจุบัน การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษามีความเป็นนานาชาติมากขึ้น เนื่องจากความเป็นนานาชาติกลายเป็นบรรทัดฐานอย่างหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาทำให้มีกระแสการย้ายถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาต่อในต่างประเทศของนักศึกษาต่างชาติเพิ่มมากขึ้น รัฐบาลในแต่ละประเทศก็พยายามสร้างระบบ กลไก และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนที่มีความเป็นนานาชาติ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับนานาชาติ และเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันผ่านความเป็นนานาชาติในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ภายในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียหลายแห่งกำหนดวิสัยทัศน์ให้อยู่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติภายใต้การจัดลำดับสถาบันอุดมศึกษาของโลกและภูมิภาค ในขณะที่ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความเป็นนานาชาติภายในสถาบันอุดมศึกษาเป็นความต้องการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาท้องถิ่นให้มีทักษะและความสามารถในการแข่งขันเพื่อความเป็นพลเมืองของโลกและมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดแรงงานระดับนานาชาติ (Ministry of Higher Education Malaysia, 2011A, 2011B)

ประเทศมาเลเซียภายหลังได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษใน พ.ศ. 2500 (ค.ศ.1957) และประเทศสิงคโปร์แยกตัวออกจากประเทศมาเลเซียใน พ.ศ.2508 (ค.ศ.1965) แล้วนั้น มหาวิทยาลัยมลายา (University of Malaya) วิทยาเขตแรกที่ตั้งในเกาะสิงคโปร์ภายใต้การปกครองของรัฐบาลมาเลเซียก็ได้ยกวิทยฐานะเป็นมหาวิทยาลัยสิงคโปร์ (University of Singapore) ภายใต้การปกครองของรัฐบาลสิงคโปร์ ส่งผลทำให้มหาวิทยาลัยมลายาที่ตั้งในวิทยาเขตกรุงกัวลาลัมเปอร์เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพียงแห่งเดียวของประเทศมาเลเซีย จนกระทั่งใน พ.ศ. 2512 (ค.ศ.1969) รัฐบาลมาเลเซีย จึงอนุมัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งที่สองขึ้น คือ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์มาเลเซีย (the Science University of Malaysia) ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่สองของประเทศมาเลเซีย และต่อมาใน พ.ศ. 2513 (ค.ศ.1970) รัฐบาลมาเลเซียอนุมัติให้จัดตั้งมหาวิทยาลัยแห่งที่สามขึ้น คือ มหาวิทยาลัยแห่งชาติมาเลเซีย (National University of Malaysia) ทั้งนี้ ในปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียมีมหาวิทยาลัยที่สังกัดรัฐบาล จำนวน 20 แห่ง ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ก่อตั้งขึ้นภายหลังการได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษทั้งสิ้น ทำให้ประวัติและพัฒนาการของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียมีอายุพอ ๆ กับการได้รับเอกราชของประเทศมาเลเซีย

บทความนี้ ผู้เขียนจะนำเสนอผลการศึกษาในเชิงโครงสร้างทางสังคมระดับมหภาคเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ความเป็นนานาชาติในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาเลเซียทำให้มีกระแสการย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซียของนักเรียนต่างชาติ รวมถึงนักเรียนไทยเชื้อสายมลายูจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ และมีผลเชื่อมโยงต่อการย้ายถิ่นของแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะ ภายหลังที่นักเรียนต่างชาติสำเร็จการศึกษาในประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้ การศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีความเป็นนานาชาติในมาเลเซียเป็นเงื่อนไขอย่างหนึ่งที่มีต่อการย้ายถิ่นแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เข้าใจถึงเงื่อนไขและความเชื่อมโยงทางโครงสร้างทางสังคมในระดับมหภาคสู่การย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะที่ทำงานในประเทศมาเลเซียในระดับปัจเจกบุคคลหรือในระดับจุลภาคนั้น ผู้เขียนจะนำเสนอผลการศึกษาในระดับมหภาคของความเป็นนานาชาติในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาเลเซียสู่การเปลี่ยนสถานภาพของผู้ย้ายถิ่นจากนักเรียนชาวต่างชาติเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้อาศัยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าถึงความเป็นจริงที่มีความเป็นพลวัตของการย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศจากมุมมองการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ศึกษาและผู้ให้ข้อมูลบนพื้นฐานการเข้าใจมนุษย์และปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างเป็นธรรมชาติ (Gubrium & Holstein, 1997) ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย คือ แรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ทำงานในประเทศมาเลเซีย แต่เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้ไม่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความเป็นตัวแทนของประชากร จำนวนประชากรและขนาดตัวอย่าง จึงไม่สำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Neuman, 2006) การเก็บข้อมูลอาศัยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และแบบบอกต่อ (Snowballing Sampling) เพื่อค้นหาผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นการเลือกตัวอย่างที่ไม่ได้พิจารณาถึงโอกาสความน่าจะเป็นที่ได้รับการเลือกอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ นักวิจัยจึงกำหนดคุณสมบัติของผู้ให้

ข้อมูลแบบบอกต่อ เพื่อคัดสรรผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง 3 ประการ คือ 1) เป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่าในฐานะเป็นผู้ย้ายถิ่นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะ 2) เป็นผู้ย้ายถิ่นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะที่กำลังทำงานในประเทศมาเลเซียในฐานะที่เป็นลูกจ้างจากบริษัทหรือองค์กรในประเทศมาเลเซียอย่างน้อย 1 ปี และ 3) เป็นผู้ย้ายถิ่นแรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูที่มีภูมิลำเนาเดิมมาจากจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อเจาะจงเส้นทางถิ่นต้นทางจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่ย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะ เครื่องมือในการเก็บข้อมูลอาศัยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างที่เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2556 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2557 จนกระทั่งข้อมูลมีความอิ่มตัว ผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนทั้งสิ้น 31 คน นอกจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิแล้ว นักวิจัยยังอาศัยแหล่งข้อมูลทุติยภูมิประกอบการศึกษา นักวิจัยทำการตรวจสอบและประเมินคุณภาพข้อมูลเบื้องต้น และทำการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้าด้วยทฤษฎีและแหล่งข้อมูล แล้วจึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยเนื้อหาแบบอุปมาน (Induction) เพื่อตอบคำถามในการวิจัย

ผลการศึกษา

ผู้เขียนขอนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยใน 4 ประเด็น ได้แก่ พัฒนาการของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย การย้ายถิ่นระหว่างประเทศของแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซียครั้งแรก และเงื่อนไขความเชื่อมโยงของการเป็นนักเรียนต่างชาติสู่การเป็นแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. พัฒนาการของการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย

ตั้งแต่ พ.ศ. 2515 (ค.ศ.1972) รัฐบาลมาเลเซียกำหนดให้ภาษามลายูเป็นภาษาราชการทำให้การจัดการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษาสังกัดรัฐบาลเปลี่ยนจากการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อในการเรียนการสอนเป็นภาษามลายู ประกอบกับรัฐบาลมาเลเซียกำหนดให้มีการสอบภาษามลายูเพื่อเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาล การเปลี่ยนมาใช้ภาษามลายูเป็นภาษาราชการในการเรียนการสอนนั้น เนื่องจากรัฐบาลมาเลเซียมีเป้าหมายเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์ และชาวภูมิภาคที่ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ให้มีโอกาสสอบเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลให้มีสัดส่วนที่สูงขึ้น (Gill, 2005) เมื่อรัฐบาลมาเลเซียเปลี่ยนนโยบายมาใช้ภาษามลายูในสถาบันอุดมศึกษาแล้วนั้น นโยบายนี้ส่งผลต่อสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์มาเลย์ และชาวภูมิภาคในการลงทะเบียนเรียนสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลระหว่าง พ.ศ. 2513-2518 (ค.ศ.1970-1975) ในทางตรงกันข้าม นโยบายนี้ก็ส่งผลต่อสัดส่วนที่ลดลงของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ที่ไม่ได้ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาแม่ในครอบครัว ทำให้นักเรียนกลุ่มนี้ไม่มีโอกาสในการเข้าเรียนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาล (Young, Bussink, & Hasan, 1980)

เมื่อโอกาสในการเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลของนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ก็ค่อนข้างจำกัด และสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลในประเทศมาเลเซียไม่เพียงพอต่อความต้องการของจำนวนนักเรียนมาเลเซียที่มากโดยเฉพาะ นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ทำให้ประเทศมาเลเซียมีกระแสการย้ายถิ่นออกของนักเรียนเพื่อศึกษาต่อในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก (Sirat, Bakar, & Lie, 2013) จนกระทั่งใน พ.ศ. 2539 (ค.ศ.1996) รัฐบาลมาเลเซียได้บัญญัติ พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (the Private Higher Educational Institutions Act, 1996) และปรับปรุงอีกครั้ง เมื่อ พ.ศ. 2546 (ค.ศ.2003) เพื่อเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษา

ภาคเอกชนมีอิสระในการบริหารจัดการศึกษา (Government of Malaysia, 1996) เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดเอกชนไม่สามารถอนุมัติปริญญาบัตรได้ด้วยตนเอง และเพื่อแก้ไขปัญหาการเรียนมาเลเซียกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ เดินทางไปศึกษาต่อในต่างประเทศ เมื่อรัฐบาลมาเลเซียบัญญัติ พ.ร.บ ฉบับนี้แล้ว ทำให้ประเทศมาเลเซียมีมหาวิทยาลัยเอกชน และวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเอกชนเพิ่มขึ้น ในปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียมีมหาวิทยาลัยสังกัดเอกชน จำนวน 28 แห่ง วิทยาลัยมหาวิทยาลัยสังกัดเอกชน จำนวน 22 แห่ง และมีวิทยาเขตของสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศที่เข้ามาตั้งวิทยาเขตในประเทศมาเลเซีย จำนวน 8 แห่ง

ใน พ.ศ. 2534 (ค.ศ.1991) รัฐบาลมาเลเซียมีนโยบายการพัฒนาประเทศ พ.ศ. 2534-2543 (National Development Policy 1991-2000) ซึ่งเป็นนโยบายที่สืบเนื่องมาจากนโยบายเศรษฐกิจใหม่ พ.ศ. 2514-2533 (ค.ศ.1971-1990) โดยมีเป้าหมายหลักเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของกลุ่มชาติพันธุ์ และต่อมาใน พ.ศ. 2545 (ค.ศ.2002) รัฐบาลมาเลเซียประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้ (Knowledge-based Economy Master Plan) เพื่อเปลี่ยนระบบเศรษฐกิจของประเทศให้เป็นระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หรือที่เรียกกันว่า (K-Economy Master Plan 2002) และเพื่อยกระดับรายได้ประชากรภายใต้ระบบเศรษฐกิจบนฐานความรู้ในอนาคต ผลสืบเนื่องจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจบนฐานความรู้ดังกล่าว นโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลมาเลเซีย (Sirat et. al., 2013) จึงมีผลโดยตรงต่อการสร้างนวัตกรรมและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ รวมถึงการกำหนดเป้าหมายให้มีการจำนวนของประชากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีร้อยละ 70 ของประชากรช่วงอายุ 19-24 ปี ภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020)

ใน พ.ศ. 2550 (ค.ศ. 2007) รัฐบาลมาเลเซียได้จัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาอุดมศึกษาแห่งชาติ (the National Higher education Strategic Plan) เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถสูงในการพัฒนาประเทศ และเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีมาตรฐานในระดับโลก ทำให้รัฐบาลมาเลเซียจัดสรรงบประมาณจำนวนมากให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความสามารถในการแข่งขัน ทั้งนี้ งบประมาณทางการศึกษาที่จัดสรรให้ต่อสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาลมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นผลดีต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในเวลาต่อไป (Ministry of Higher Education Malaysia, 2011B)

2. ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย

ในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศมาเลเซียเปลี่ยนจากประเทศต้นทางที่มีกระแสการย้ายถิ่นออกของนักเรียนมาเลเซียเพื่อศึกษาต่อในต่างประเทศ กลายเป็นประเทศปลายทางที่มีกระแสการย้ายถิ่นเข้าของนักเรียนต่างชาติเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย ความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อรูปแบบและแนวโน้มของจำนวนนักศึกษาต่างชาติระดับอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียเพิ่มมากขึ้น ในปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศเป้าหมายปลายทางหนึ่งของนักเรียนต่างชาติเพื่อศึกษาต่อในต่างประเทศ ซึ่งมีส่วนแบ่งทางการตลาดของนักศึกษาต่างชาติในตลาดโลก โดยเฉพาะนักเรียนต่างชาติในกลุ่มประเทศเอเชีย

แผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 (Vision 2020) ของรัฐบาลมาเลเซียต้องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศมาเลเซียภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ.2020) นำไปสู่การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งรัฐบาลได้ก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาลเพิ่มขึ้น และบัญญัติ พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชน เพื่อเพิ่มบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชนให้มีอิสระในการจัดการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติ ทั้งนี้ รัฐบาลมาเลเซียมีเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้ประเทศมาเลเซียเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของภูมิภาค เพื่อดึงดูดนักเรียนต่างชาติเข้ามาศึกษาต่อในประเทศ และเพื่อลดจำนวนนักศึกษาจากมาเลเซียที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ซึ่งเป็นเหตุผลทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่งที่อยู่ในเจตนารมณ์ของแผนวิสัยทัศน์ พ.ศ.2563 (Vision 2020) เนื่องจากมีนักเรียนมาเลเซียจำนวนมากไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ทำให้ประเทศมาเลเซียขาดดุลทางเศรษฐกิจจากกระแสการย้ายถิ่นออกเพื่อการศึกษา และเพื่อสร้างรายได้จากการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาจากนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย (Ministry of Higher Education Malaysia, 2007A; 2007B)

จากแผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 (Vision 2020) ที่รัฐบาลต้องการให้ประเทศมาเลเซียเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภูมิภาคนำไปสู่การกำหนดนโยบายของรัฐบาลภายใต้แผนพัฒนามาเลเซีย (Malaysia Plan) ตั้งแต่ฉบับที่ 7 ระหว่าง พ.ศ. 2539-2543 (ค.ศ.1996-2000) เป็นต้นมา (Ministry of Higher Education Malaysia, 2007A) ประกอบกับการจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษาแห่งมาเลเซีย โดยแยกตัวออกมาจากกระทรวงศึกษาธิการ ใน พ.ศ. 2547 (ค.ศ. 2004) เพื่อยกระดับและพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียให้มีความสามารถในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพต่อการพัฒนาประเทศ และเพื่อเป็นกลไกนำประเทศมาเลเซียให้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภูมิภาค ในแผนพัฒนามาเลเซีย ฉบับที่ 9 รัฐบาลมาเลเซียได้กำหนดเป้าหมายจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย จำนวน 1 แสนคน ภายใน พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) (Government of Malaysia, 2006) ทั้งนี้ เป้าหมายจำนวนนักศึกษาต่างชาติเป็นเพียงเป้าหมายแฝงเท่านั้น ในขณะที่ ความต้องการที่แท้จริงของรัฐบาลมาเลเซีย คือ จำนวนรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นผ่านการเข้ามาศึกษาต่อในประเทศของนักเรียนต่างชาติ เพื่อสร้างรายได้ประชาชาติผ่านการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา รัฐบาลมาเลเซียจึงได้เชิญสถาบันอุดมศึกษาจากต่างประเทศให้เข้ามาจัดการเรียนการสอน โดยตั้งวิทยาเขตในประเทศมาเลเซีย ภายหลังการบัญญัติ พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชน ที่ให้สิทธิและอำนาจในการจัดการศึกษาภาคเอกชนด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาในระดับนานาชาติของประเทศมาเลเซีย และเพื่อเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภูมิภาค รวมถึงเพื่อเพิ่มจำนวนของประชากรที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียให้มีร้อยละ 70 ภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ.2020) ในปัจจุบัน ประเทศมาเลเซียมีวิทยาเขตของสถาบันอุดมศึกษาต่างชาติในประเทศ จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษาจาก สหราชอาณาจักร จำนวน 5 แห่ง และประเทศออสเตรเลีย จำนวน 3 แห่ง โดยวิทยาเขตตั้งอยู่ในมาเลเซียตะวันออก รัฐซาราวัก Sarawak จำนวน 2 แห่ง และตั้งอยู่ในมาเลเซียตะวันตก จำนวน 6 แห่ง โดยเฉพาะรัฐ Johor มีจำนวน 3 แห่ง

ใน พ.ศ. 2550 (ค.ศ.2007) รัฐบาลมาเลเซียจัดทำแผนกลยุทธ์การศึกษาชาติ (the National Educational Strategic Plan 2007-2010) ซึ่งอยู่ภายใต้แผนกลยุทธ์ของแผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 (Vision 2020) ที่ต้องการให้สถาบันอุดมศึกษาของประเทศมีความเป็นนานาชาติภายใน พ.ศ. 2563 โดยกำหนดกลยุทธ์หลัก 4 ประการ เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาของภูมิภาค ได้แก่ 1) สร้างเครือข่ายระดับโลกในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา และกิจกรรมทางวิชาการที่มีความเป็นนานาชาติ 2) เพิ่มจำนวนหลักสูตรสำหรับนักศึกษาต่างชาติ 3) เพิ่มจำนวนนักศึกษาต่างชาติ โดยเฉพาะสถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชนภายใต้ระบบการตลาดของรัฐบาล และ 4) สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษาของประเทศผ่านสถาบันอุดมศึกษาเดิมสังกัดรัฐบาล (Ministry of Higher Education Malaysia, 2007B)

รัฐบาลมาเลเซียมีเป้าหมายเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภูมิภาคภายใต้แผนกลยุทธ์การศึกษาชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2550-2553 นั้น เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติผ่านการเรียนการสอนและการวิจัยนานาชาติในระดับอุดมศึกษา โดยกำหนดเป้าหมายให้มีสถาบันอุดมศึกษาของมาเลเซียจำนวน 2 แห่ง ให้สามารถติดอันดับสถาบันอุดมศึกษา 100 แห่งของโลก ภายใน พ.ศ. 2553 (ค.ศ. 2010) และกำหนดเป้าหมายให้มีสถาบันอุดมศึกษาของมาเลเซียจำนวน 3 แห่ง สามารถติดอันดับสถาบันอุดมศึกษา 100 แห่งของโลกภายใน พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) (Ministry of Higher Education Malaysia, 2007B) ทั้งนี้ การกำหนดเป้าหมายให้สถาบันอุดมศึกษาของประเทศติดอันดับโลก เพื่อยกระดับความเป็นนานาชาติ รวมถึงเป็นวิธีนำไปสู่ความสำเร็จของการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับนานาชาติให้แก่สถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซีย ทั้งนี้ ผลลัพธ์ของการเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาของภูมิภาคนั้น สามารถพิจารณาจากจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2553 ทั้งที่สังกัดรัฐบาลและเอกชนมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นในแต่ละปี โดย พ.ศ. 2553 (ค.ศ.2010) มีจำนวนนักเรียนต่างชาติเพิ่มขึ้นเป็น 3 เท่า จาก พ.ศ. 2545 (ค.ศ.2002) (ดังตารางที่ 1) อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบจำนวนนักศึกษาต่างชาติระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดรัฐบาลกับเอกชนแล้ว พบว่า สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดเอกชนมีอัตราส่วนจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ลงทะเบียนเรียนมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดรัฐบาลในแต่ละปี

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละของนักศึกษาต่างชาติในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชน ระหว่าง พ.ศ. 2545-2553 (ค.ศ. 2002-2010)

พ.ศ.	จำนวนนักศึกษา (ร้อยละ)		รวม
	สถาบันสังกัดรัฐบาล	สถาบันสังกัดเอกชน	
2545	5,045 (18.1)	22,827(81.9)	27,872
2546	5,239 (17.2)	25,158 (82.8)	30,397
2547	5,735 (18.1)	25,939 (81.0)	31,674
2548	6,622 (16.3)	33,903 (83.7)	40,525
2549	7,941 (17.9)	36,449 (82.1)	44,390
2550	14,324 (29.9)	33,604 (70.1)	47,928
2551	18,845 (26.7)	50,679 (73.3)	69,164
2552	22,456 (27.8)	58,294 (72.2)	80,750
2553	24,214 (27.9)	62,705 (72.1)	86,923

ที่มา: ผู้เขียน ปรับปรุงจาก Ministry of Higher Education, Malaysia (2015)

เนื่องจากจำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียแต่ละปี มีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะ นักเรียนต่างชาติจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ส่งผลทำให้ประเทศมาเลเซียมีส่วนแบ่งทางการตลาดของนักศึกษาต่างชาติติดอันดับของโลก (Sirat et. al., 2013) โดยเฉพาะนักเรียนต่างชาติจากกลุ่มประเทศเอเชีย รวมถึงนักเรียนไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งประเทศไทยเป็นประเทศต้นทางที่ติดอันดับต้น ๆ ของนักศึกษาต่างชาติที่ศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย เมื่อพิจารณาจำนวนนักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2553 (ค.ศ. 2002 -2010) พบว่า จำนวนนักศึกษาไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในแต่ละปี โดย พ.ศ. 2553 มีนักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย จำนวน 1,725 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นประมาณ 2.5 เท่า จาก พ.ศ. 2545 และเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราส่วนจำนวนนักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาระหว่างสังกัดรัฐบาลกับเอกชนพบว่า นักศึกษาไทยเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาลกับสังกัดเอกชนในอัตราส่วนที่ใกล้เคียงกันในแต่ละปี (ดังตารางที่ 2) ซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนต่างชาติโดยทั่วไป ที่นิยมเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาสังกัดเอกชนมากกว่าสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาล (ดังตารางที่ 1)

ตาราง 2 แสดงจำนวนนักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียจำแนกตามประเภทสถาบันอุดมศึกษาสังกัดรัฐบาลและเอกชน ระหว่าง พ.ศ. 2545-2553 (ค.ศ. 2002-2010)

พ.ศ.	จำนวนนักศึกษาไทย		รวม
	สถาบันสังกัดรัฐบาล	สถาบันสังกัดเอกชน	
2545	394 (51.8)	366 (48.2)	760
2546	475 (53.9)	406 (46.1)	881
2547	360 (43.1)	475 (56.9)	835
2548	493 (49.6)	501 (50.4)	994
2549	464 (49.1)	480 (50.9)	944
2550	719 (62.6)	429 (37.4)	1,148
2551	803 (54.8)	661 (45.2)	1,464
2552	809 (48.2)	870 (51.8)	1,679
2553	786 (45.6)	939 (54.4)	1,725

ที่มา: ผู้เขียน ปรับปรุงจาก Ministry of Higher Education, Malaysia (2015)

3. การย้ายถิ่นระหว่างประเทศของแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซียครั้งแรก

การย้ายถิ่นระหว่างประเทศเป็นทางเลือกอย่างหนึ่งของผู้ย้ายถิ่นที่ต้องการยกระดับคุณภาพชีวิต และความเป็นอยู่ของตนเองและครอบครัว ในขณะที่ เหตุผลของการตัดสินใจเลือกที่จะย้ายถิ่นเพื่อพำนักอาศัยอยู่ในต่างประเทศของแต่ละบุคคลนั้น มีความแตกต่างและซับซ้อน และไม่ได้เป็นเหตุผลอย่างใดอย่างหนึ่งของการตัดสินใจที่จะอาศัยอยู่ในประเทศต้นทางหรือจะเดินทางไปพำนักอาศัยอยู่ในประเทศปลายทาง (Stay or Migrant) การตัดสินใจย้ายถิ่นไปทำงานต่างประเทศเป็นเหตุผลของแต่ละบุคคลและครอบครัว ซึ่งอาจแตกต่างกันจากการสัมภาษณ์ประวัติการย้ายถิ่นแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซียในครั้งแรกที่เดินทางเข้ามาประเทศมาเลเซีย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีประวัติการย้ายถิ่นเข้ามาประเทศมาเลเซียครั้งแรกภายใต้วัตถุประสงค์ของการย้ายถิ่นอย่างน้อย 2 ประเภท คือ การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อ และการย้ายถิ่นเพื่อการทำงาน ดังนี้

ประเภทที่ 1 การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อ (Educational Migration) ผู้ให้ข้อมูลมีประวัติเดินทางเข้ามาประเทศมาเลเซียครั้งแรกเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ซึ่งเป็นการย้ายถิ่นเข้าด้วยเหตุผลเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซียในฐานะที่เป็นนักศึกษาต่างชาติ (International Student) ของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ผู้ให้ข้อมูลจึงเปลี่ยนสถานภาพเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย ประวัติการย้ายถิ่นครั้งแรกของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้ มีวัตถุประสงค์ในการย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อ (Educational Migration) กล่าวคือ ผู้ให้ข้อมูลเดินทางเข้าประเทศมาเลเซียในครั้งแรกด้วยวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีสถานภาพเป็นนักเรียนต่างชาติ โดยอาศัยวีซ่านักเรียนต่างชาติเพื่อพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย และเมื่อพวกเขาสำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาใน

ประเทศมาเลเซียแล้ว พวกเขายังคงพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย โดยเปลี่ยนเป้าหมายที่ต้องพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซียด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานหรือการจ้างงานในฐานะที่เป็นผู้ย้ายถิ่นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะ โดยอาศัยวีซ่าทำงาน ประเภทระดับทักษะ

การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย สามารถจำแนกออกเป็นอย่างน้อย 2 รูปแบบ ได้แก่ การศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา กลุ่มแรก คือ การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียครั้งแรก ซึ่งมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่างชาติในประเทศมาเลเซียที่อาศัยวีซ่าประเภทนักเรียนต่างชาติ เพื่อพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซียด้วยวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล

“ได้เข้าเรียนที่มาเลเซียที่มหาวิทยาลัย UIA Islamic University . . . พอเรียนจบก็กลับไปอยู่บ้าน คือตั้งใจจะกลับไปพักผ่อน กลับไปช่วยงานที่บ้าน แต่อยู่บ้านแค่ สองเดือนหลังจากนั้นก็คิดว่าหางานดีกว่า” [นางสาวเจ้नुดา, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2556]

“ประถมเรียนที่ปัตตานี ชื่อโรงเรียนอามานะศักดิ์ แล้วก็มอตัน มอปลาย ก็ต่อที่สาธิตที่ปัตตานี แล้วเอ็นทรานซ์ติดที่ภูเก็ต แต่ชอบภาษาอังกฤษ เลยลองสมัครเรียนต่อที่มาเลเซียที่ UUM แล้วติด พอติดกับตอนนั้นที่ UUM เป็นปีแรก ที่เริ่มสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ ปี 2006 เลือกเรียน IT. . . เรียนจบ ตอนปลายปี 2009 เสร็จ คือสองสามเดือนแรก ก็ใช้ชีวิตเหมือนกับปิดเทอมแบบสบาย ๆ กับเพื่อน ไปโน่นไปนี่ ไปโน่น เดือนที่สามรับปริญญา เดือนที่สี่ได้งานทำ มันเป็นช่วงที่ดีมาก” [นายซาฟุดิง, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2556]

กลุ่มที่สอง เป็นการย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นการย้ายถิ่นเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซียเป็นครั้งแรก ภายหลังเมื่อสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย โดยมีสถานภาพเป็นนักศึกษาต่างชาติในประเทศมาเลเซียในครั้งแรกของการย้ายถิ่นระหว่างประเทศด้วยวีซ่าประเภทนักเรียนต่างชาติเช่นกัน ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล

“ได้ทุนมหาตมาเข้าเรียน จุฬา คุรุศาสตร์ เอกจิตวิทยากับอังกฤษ เข้าเรียนตอนปี 44 . . . พอเรียนจบก็ยังสับสนว่าจะทำงานดี หรือจะเรียนต่อโทดี แต่ความรู้สึกมันบอกว่าต้องเรียนต่อโท แบบความรู้แค่ปริญญาตรีมันคงยังไม่พอ ก็เลยสมัครเรียน . . . เสร็จแล้วพอเขารับก็เลยมา UIA เรียน Master [ปริญญาโท] 2 ปี คือ ตอนแรกเรียนภาษา ด้วยแล้วก็ต่อ Master . . .” [นางสาวซอฝิยะ, สัมภาษณ์, 17 สิงหาคม 2556]

“เรียนมหาวิทยาลัยที่ มอ.ปัตตานี ค่ะ คณะรัฐศาสตร์ เอ่อ ที่จริงตอนเรียน อยากจะไปเรียนที่มาเลเซียตั้งแต่จบ ม.ปลายแล้วค่ะ แต่ด้วยฐานะทางบ้าน อาจยังไม่มีความสามารถที่จะส่งเสริม พอติดมหาวิทยาลัยก็เลยเรียนมหาวิทยาลัยไปก่อน หลังจากนั้นจบมาก็ตั้งใจว่า อยากจะมาเรียนที่ประเทศมาเลเซียอะไรอย่างนี้ อยาก

ได้ภาษา พี่ พ่อและแม่ก็เลยสนับสนุนเรา ว่าโอเคเลย ก็มาต่อและเรียนภาษา คือ ภาษาที่มหาลัยจะ Provide [เตรียม] ให้ค่ะ UIA International Islamic University Malaysia ค่ะ . . . ตอนเรียนจบก็ทำงานที่นี่ . . .” [นางสาวขอรพีระห์, สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2556]

ประเภทที่ 2 การย้ายถิ่นเพื่อการทำงาน (Employment Migration) ผู้ให้ข้อมูล มีประวัติการย้ายถิ่นระหว่างประเทศครั้งแรกด้วยวัตถุประสงค์เพื่อการทำงานหรือการว่าจ้างงานในครั้งแรกของการเดินทางเข้ามาพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีฐานะเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในประเทศมาเลเซียตั้งแต่เริ่มแรกของการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มนี้ เป็นแรงงานชาวต่างชาติในประเทศมาเลเซียตั้งแต่ครั้งแรกของการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ โดยสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย และไม่ได้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ดังตัวอย่างของผู้ให้ข้อมูล

“เรียนจบอนุปริญญาอังกฤษธุรกิจ ภาคค่ำที่ราชภัฏยะลา แล้วได้เรียนจบปริญญาตรีมนุษยศาสตร์ เอกสื่อสารมวลชน . . . เราก็ติดต่อกับเพื่อนที่ทำงานในมาเลเซียอยู่ตลอดแล้วเขาก็บอกว่า ถ้าจบเมื่อไหร่ให้บอก เพราะที่นี่เขาก็จะรับคนไทยเข้าทำงานอยู่เรื่อย ๆ แล้ว เราก็จบ เพื่อนก็บอกให้ส่งจดหมายสมัครงานแล้ว เราก็ส่งไปที่แอร์เอเชีย เขาก็เรียกตัวไปสอบสัมภาษณ์ก็มาทำงานที่นี่” [นายยุสรี, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2556]

“พี่สาวเรียนที่ มอ. ส่วนหนูไปตามพ่อที่มหาลัยอิสลามยะลา ตอนนั้นคณะที่เป็นสามัญ มันมีไม่ค่อยเยอะเท่าไรก็มี คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นรุ่นแรก คือ รุ่นหนู หนูตัดสินใจเรียน IT. . . ตอนนั้นก็มีเพื่อนที่ทำงานอยู่ IBM ที่มาเลย์ทำงานอยู่ที่นี่ หนูก็มาพุกพอน เพื่อนรุ่นเดียวกันกับหนู เขาก็บอกรายละเอียดต่าง ๆ แต่ตอนนั้น หนูก็ยังไม่สนใจอะไรตรงนั้นเลย เพราะเราแค่มาเที่ยว พอดีวาก็มีเพื่อนที่หนูทำงานอยู่ตอนนี้ เขาส่งจดหมายสมัครงานของหนูให้ HR ทางบริษัทก็โทรหาแล้วถามว่าสนใจไหมที่จะทำโครงการนั้นะ เกี่ยวกับกล่อง ก็เลยลองดูแล้วนัดสัมภาษณ์อีกสองวันหลังจากนั้น ก็ได้ไปทำ” [นางสาวโซเฟีย, สัมภาษณ์, 18 สิงหาคม 2556]

อาจกล่าวได้ว่า การย้ายถิ่นเข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซียของแรงงานไทยระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถจำแนกรูปแบบการย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศออกเป็นอย่างน้อย 2 ประเภท คือ 1) การเดินทางเข้ามาประเทศมาเลเซียครั้งแรกในฐานะที่เป็นนักศึกษาต่างชาติในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นรูปแบบการย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาในประเทศปลายทาง ทั้งที่เป็นการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี และ/หรือระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศมาเลเซีย โดยอาศัยวีซ่าประเภทนักเรียนต่างชาติเพื่อพำนักอาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย และเมื่อสำเร็จการศึกษาในประเทศมาเลเซียแล้ว จึงเปลี่ยนสถานภาพเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะที่ทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นการย้ายถิ่นเพื่อทำงานในประเทศปลายทาง และ 2) การย้ายถิ่นเข้ามาประเทศมาเลเซียครั้งแรกในฐานะที่เป็นแรงงาน

ชาวต่างชาติระดับทักษะ โดยไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นการย้ายถิ่นระหว่างประเทศเพื่อทำงานหรือว่าจ้างงานในประเทศมาเลเซีย โดยอาศัยวีซ่าประเภททำงานระดับทักษะ

อนึ่ง ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 ประเภท ที่เป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะมีเงื่อนไขที่สำคัญของการเป็นแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย คือ ทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากแรงงานไทยระดับทักษะที่จบการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย นั้น สำเร็จการศึกษาที่เป็นหลักสูตรนานาชาติที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และ/หรือสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนานาชาติ ซึ่งไม่พบว่า มีผู้ให้ข้อมูลที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียในหลักสูตรการเรียนการสอนที่เป็นภาษามลายูกลาง อาจกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนการสอนเพื่อความเป็นนานาชาติในหลักสูตรนานาชาติและ/หรือสถาบันอุดมศึกษานานาชาติ เป็นเงื่อนไขสำคัญของการมีความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษที่สามารถทำงานได้ในประเทศมาเลเซีย จากผู้ให้ข้อมูลจำนวน 31 คน เป็นผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียในหลักสูตรนานาชาติที่มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และ/หรือสำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยนานาชาติ จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีเท่านั้น จำนวน 14 คน ระดับบัณฑิตศึกษา จำนวน 2 คน และสำเร็จการศึกษาทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา จำนวน 8 คน ทั้งนี้ เช่นเดียวกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันการศึกษาในประเทศไทยนั้น ผู้ให้ข้อมูล เป็นกลุ่มคนที่มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจาก สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษ หรือ สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ทำให้พวกเขามีความสามารถทางภาษาอังกฤษเพื่อทำงานในประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลเพียง 7 คน เท่านั้น ที่ไม่ได้ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียทั้งในระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษา แต่เป็นผู้มีความสามารถและทักษะในการใช้ภาษาอังกฤษ เนื่องจากสำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยจากหลักสูตรนานาชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษหรือสำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษ

4. ความเป็นนักเรียนต่างชาติสู่ความเป็นแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย

การเป็นนักเรียนต่างชาติเป็นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงานในระดับโลก การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียเป็นก้าวแรกของชีวิตนักเรียนไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ย้ายถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียที่มีความเป็นนานาชาติภายใต้การใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง และมีบรรยากาศความเป็นนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษา ทั้งนี้ เนื่องจากมาเลเซียมีประชากรกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษ และภาษามลายู ทำให้นักเรียนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากประเทศมาเลเซียมีทักษะทางภาษาอังกฤษ และภาษามลายู เนื่องจากระบบการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษามาเลเซียบังคับให้นักเรียนต่างชาติต้องเรียนและสอบผ่านภาษามลายู นักศึกษาต่างชาติที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของมาเลเซีย จึงมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษและภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร ซึ่งส่งผลต่อโอกาสในการว่าจ้างงานในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย เมื่อสำเร็จการศึกษาในมาเลเซีย ดังนั้น การย้ายถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย จึงดึงดูดนักเรียนไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ต้องการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถทางภาษาอังกฤษ ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากจำนวนและแนวโน้มนักเรียนไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียเพิ่มขึ้นในแต่ละปี การย้ายถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์ทางการศึกษาต่อใน

ระดับอุดมศึกษาของประเทศมาเลเซียเป็นโอกาสให้นักเรียนไทยให้สามารถเข้ามาทำงานในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย เมื่อสำเร็จการศึกษา ซึ่งทำให้นักเรียนไทยสามารถเปลี่ยนสถานภาพจากนักเรียนต่างชาติเข้ามาสู่ความเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย

การย้ายถิ่นเพื่อวัตถุประสงค์การศึกษานักเรียนไทยในมาเลเซียเป็นโอกาสของการเรียนรู้ ทั้งทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษามลายู และสังคมวัฒนธรรมของมาเลเซีย รวมถึงความสามารถในการปรับตัวเพื่อดำเนินชีวิตในประเทศมาเลเซีย ก่อนที่นักเรียนไทยจะตัดสินใจเปลี่ยนสถานภาพจากนักเรียนต่างชาติเป็นแรงงานชาวต่างชาติในประเทศมาเลเซีย เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว ในขณะที่ วุฒิการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียเป็นที่รู้จักและได้รับการรับรองในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย ซึ่งทำให้นักเรียนไทยที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียเป็นที่ยอมรับในฐานะที่เป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซียโดยตรง นักเรียนไทยที่สำเร็จการศึกษาในประเทศมาเลเซียมีแนวโน้มที่มีความสัมพันธ์กับการมีทักษะและความสามารถในการปรับตัวและภาษาอังกฤษ รวมถึงศักยภาพอื่น ๆ สำหรับผู้ย้ายถิ่นที่จำเป็นต่อการทำงานในตลาดแรงงานของมาเลเซีย เช่น การปรับตัวในการดำรงชีวิตในมาเลเซีย การทำงานภายใต้บริบทของความหลากหลายทางวัฒนธรรม และความเป็นนานาชาติในประเทศมาเลเซีย ดังนั้น ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในประเทศมาเลเซียย่อมมีความสามารถและทักษะเป็นผู้ย้ายถิ่นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย ซึ่งนักเรียนไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียสามารถเปลี่ยนสถานภาพความเป็นนักเรียนต่างชาติสู่การเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะโดยตรง

อภิปรายผล

ผู้เขียนได้นำเสนอข้อมูลเชิงโครงสร้างทางสังคมระดับมหภาคเกี่ยวกับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียที่เชื่อมโยงต่อกระแสการศึกษาต่อของนักเรียนต่างชาติในประเทศมาเลเซีย รวมถึงนักเรียนไทยจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย และการศึกษาต่อในประเทศมาเลเซียมีความเชื่อมโยงต่อการเป็นแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากแผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 ของรัฐบาลมาเลเซียที่ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ภายใน พ.ศ. 2563 ทำให้รัฐบาลต้องพัฒนาการศึกษาในระดับอุดมศึกษา โดยก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาลเพิ่มขึ้น และบัญญัติ พ.ร.บ. สถาบันอุดมศึกษาภาคเอกชน รวมถึงจัดทำแผนกลยุทธ์ทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของภูมิภาค ภายใต้แผนกลยุทธ์การศึกษาชาติระหว่าง พ.ศ. 2550-2553 เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันระดับนานาชาติผ่านการจัดการศึกษาและการวิจัยนานาชาติ และเพื่อยกระดับความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ

การขับเคลื่อนทางนโยบายการศึกษาในระดับอุดมศึกษาดังกล่าว ทำให้ประเทศมาเลเซียมีการเปลี่ยนแปลงจากประเทศต้นทางที่มีการย้ายถิ่นออกของนักเรียนมาเลเซียเพื่อไปศึกษาต่อในต่างประเทศมาเป็นประเทศปลายทางของนักเรียนต่างชาติที่เข้ามาศึกษาต่อเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะ นักเรียนต่างชาติจากกลุ่มประเทศเอเชีย รวมถึงนักศึกษาไทยที่มีแนวโน้มเพิ่มจำนวนมากขึ้นในแต่ละปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2553

(ค.ศ. 2002 -2010) โดย พ.ศ. 2549 มีนักศึกษาไทยที่ลงทะเบียนเรียนในสถาบันอุดมศึกษามาลาเซีย จำนวน 1,725 คน ซึ่งเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2545 ประมาณ 2.5 เท่า ประเทศไทยติดอันดับหนึ่งในสิบประเทศต้นทางของนักศึกษาต่างชาติในประเทศมาเลเซีย การพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียมีเป้าหมายเพื่อเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาค และเพื่อลดจำนวนนักศึกษามาลาเซียที่ไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ซึ่งเป็นเหตุผลอย่างหนึ่งที่อยู่ในเจตนาของแผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 และเพื่อสร้างรายได้ของประเทศมาเลเซียผ่านจำนวนนักเรียนต่างชาติ การเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษามาลาเซียมีการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ทำให้นักศึกษาไทยที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาของมาเลเซียมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ความสามารถในการจัดการศึกษาให้มีความเป็นนานาชาติ จึงดึงดูดนักศึกษาต่างชาติมาศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย รวมถึงเป็นเงื่อนไขที่เชื่อมโยงต่อการเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้โอกาสของการว่าจ้างงานในบริษัทนานาชาติหรือบริษัทข้ามชาติที่ต้องการใช้แรงงานที่มีความสามารถทางภาษาไทย (สุทธิพร บุญมาก และมูหมัด สาแลบิง, 2560) ดังนั้น การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในหลักสูตรนานาชาติหรือสถาบันอุดมศึกษานานาชาติในประเทศมาเลเซีย จึงเป็นเส้นทางหนึ่งของการย้ายถิ่นเพื่อการทำงานของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศมาเลเซีย

สาเหตุของการย้ายถิ่นแรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย อาจกล่าวได้ว่าโครงสร้างทางสังคมระดับมหภาคของประเทศมาเลเซียประเด็นความเป็นนานาชาติในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นเงื่อนไขสำคัญที่มีต่อการย้ายถิ่นแรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะ ภายใต้แผนวิสัยทัศน์ พ.ศ. 2563 (Vision 2020) ที่รัฐบาลมาเลเซียต้องการให้ประเทศมาเลเซียเป็นศูนย์กลางทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาในภูมิภาค จึงมีนักเรียนไทยเข้ามาศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย และต่อเนื่องเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในประเทศมาเลเซียในฐานะที่เป็นผู้ย้ายถิ่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อทำงานหรือว่าจ้างงานในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย ดังนั้น การย้ายถิ่นเพื่อศึกษาต่อในประเทศมาเลเซีย จึงเป็นก้าวแรกของการย้ายถิ่นระหว่างประเทศของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะ เนื่องจากพวกเขามีความสามารถและมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซียที่มีความเป็นนานาชาติ อย่างไรก็ตาม มีแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศมาเลเซีย แต่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาภาษาอังกฤษจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ย้ายถิ่นที่มีความสามารถและมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย อาจกล่าวได้ว่าความเป็นนานาชาติหรือภาษาอังกฤษเป็นเงื่อนไขที่สำคัญต่อการย้ายถิ่นเพื่อทำงานของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย เนื่องจากบริษัทนานาชาติหรือบริษัทข้ามชาติในประเทศมาเลเซียต้องพึ่งพาแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะที่มีความสามารถและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ ความเป็นนานาชาติของสถาบันอุดมศึกษา จึงเป็นเงื่อนไขหรือสาเหตุในระดับมหภาคที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้แรงงานชาวไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะสามารถทำงานในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย ดังนั้น การย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศมาเลเซีย จึงไม่ได้มีสาเหตุหรือเงื่อนไขในระดับจุลภาคเท่านั้น แต่ยังมีสาเหตุหรือเงื่อนไขในระดับมหภาคที่มีต่อการย้ายถิ่นระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1. สถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ควรพัฒนาลักสูตรนานาชาติหรือความสามารถทางภาษาอังกฤษให้แก่นักเรียนไทย เพื่อเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะบัณฑิตไทยให้สามารถเข้าสู่ตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซีย
2. นักเรียนไทยที่ต้องการทำงานในตลาดแรงงานของประเทศมาเลเซียควรเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยในสาขาวิชาภาษาอังกฤษหรือลักสูตรนานาชาติ เพื่อพัฒนาทักษะและความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นสำคัญ
3. นักเรียนไทยที่ตัดสินใจศึกษาต่อในประเทศมาเลเซียควรเลือกศึกษาต่อในลักสูตรนานาชาติหรือสถาบันอุดมศึกษานานาชาติในประเทศมาเลเซีย เพื่อเปลี่ยนสถานภาพนักเรียนต่างชาติเป็นแรงงานชาวต่างชาติระดับทักษะในประเทศมาเลเซีย ภายหลังสำเร็จการศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. นักวิชาการที่สนใจสามารถนำแบบแผนข้อค้นพบในการวิจัยเชิงคุณภาพไปไปทดสอบด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยเลือกใช้ตัวแปรต้นคือความเป็นนานาชาติในระดับอุดมศึกษาทั้งในประเทศต้นทางและปลายทาง และตัวแปรตามคือการตัดสินใจย้ายถิ่นแรงงานระหว่างประเทศของผู้ย้ายถิ่นระดับทักษะ เพื่อทดสอบข้อค้นพบของแบบแผนพฤติกรรมกรย้ายถิ่นของแรงงานไทยระดับทักษะในประเทศมาเลเซียจากผลการศึกษาเชิงคุณภาพครั้งนี้ต่อไป
2. การวิจัยในครั้งนี้ ศึกษาผู้ย้ายถิ่นแรงงานระดับทักษะโดยกำหนดประเทศต้นทาง คือ จังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทย และประเทศปลายทาง คือ ประเทศมาเลเซีย ทำให้ผลการศึกษาในครั้งนี้มีความเฉพาะเจาะจงเส้นทางการย้ายถิ่นของแรงงานไทยเชื้อสายมลายูระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ในประเทศมาเลเซียโดยเฉพาะ การศึกษาในครั้งต่อไป นักวิชาการควรศึกษาผู้ย้ายถิ่นระดับทักษะที่มาจากประเทศต้นทางอื่น ๆ ที่เข้ามาทำงานในประเทศมาเลเซีย เพื่อเปรียบเทียบผลการศึกษาที่แตกต่างกันในมิติของประเทศต้นทาง

กิตติกรรมประกาศ

บทความชิ้นนี้มาจากงานวิจัยเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานไทยระดับทักษะจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ไปทำงานในมาเลเซีย (RDG5610014) โดยได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ (ฝ่าย 1) ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รศ.ดร.ปัทมาวดี โพชนุกูล รองผู้อำนวยการด้านการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ และ ศ.ดร.อิสรา ศานติศาสน์ ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติที่ให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการทำงานวิจัยชิ้นนี้ และขอขอบคุณหน่วยวิจัยการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อพัฒนาสังคมในภาคใต้ของประเทศไทย มหาวิทยาลัยทักษิณ

References

- Bunmak, S. & Salaebing, M. (2560). k̄an khlūanyāi r̄aengngān Thai chūāsai malayū radap thaksa ch̄āk ch̄angwat chāidāen phāk tai sū prathet Mālēsīa [Thai-Melayu Skilled Labour Mobility from Thai Southern Border Provinces to Malaysia]. w̄arasan r̄atchaphruk [Ratchaphruek Journal], 15(2), 1-8.
- Gill, S.K. (2005). Language Policy and Planning: Understanding UKM's Past, Present and Future Concerns and Responses, *AKADEMIKA*, 66(January), 31-50.
- Government of Malaysia. (1996). *Private Higher Education Institutions Act 1996* (Act 555).
- Government of Malaysia. (2006). *Ninth Malaysia Plan, 2006-2010*.
- Gubrium, J.F., & Holstein, J.A. (1997). *The New Language of Qualitative Method*. New York: Oxford University Press.
- Ministry of Higher Education, Malaysia. (2007A). *The National Higher Education Strategic Plan Beyond 2020*. Putrajaya: Ministry of Higher Education Malaysia.
- Ministry of Higher Education, Malaysia. (2007B). *The National Higher Education Action Plan: 2007-2010*. Putrajaya: Ministry of Higher Education Malaysia.
- Ministry of Higher Education, Malaysia. (2011A). *Internationalization Policy for Higher Education Malaysia 2011*. Putrajaya: Ministry of Higher Education Malaysia.
- Ministry of Higher Education, Malaysia. (2011B). *The National Higher Education Strategic Plan Beyond 2020: The National Higher Education Action Plan Phase 2 (2011-2015)*. Putrajaya: Ministry of Higher Education Malaysia.
- Ministry of Higher Education, Malaysia. (2015). *Higher Education Statistics*. Available from <http://mohe.gov.my/en>
- Neuman, W.L. (2006). *Social Research Methods: Qualitative and Quantitative Approaches*. Boston: Pearson.
- Sirat, M., Bakar, R., & Lie, K.Y. (2013). International Student Mobility: Malaysia in UNESCO Bangkok (Ed), *The International Mobility of Student in Asia and the Pacific*. Bangkok: UNESCO, pp.47-59.
- Young, K., Bussink, W.C.F., & Hasan, P. (1980). *Malaysia: Growth and Equity in a Multiracial Society*. Baltimore: The John Hopkins University Press.